

ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ МАЙНДНЕПІНГУ ПРИ ВИВЧЕННІ КУРСУ «ІНФОРМАТИКА»

ОКАРА Д.В., ДЕНИСЕНКО В.Ю., МОЛЧАНЮК І.В.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

ШИНКАРЕНКО Л.В.

Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна

Спрямованість системи освіти на переважне засвоєння системи знань, що була традиційною кілька десятиліть тому, сьогодні не відповідає вимогам суспільства, і насамперед, роботодавців. Отримані знання і компетенції дуже швидко застарівають і з'являється потреба у нових. Постає завдання – по-новому визначити мету навчання і функції навчального процесу. Людина може бути обізнаною, але некомпетентним фахівцем, який не здатний використати на практиці запас знань, отриманий у виші. На сучасному ринку праці потрібні фахівці з набагато ширшим, ніж тільки пізнавальні, набором можливостей.

Однією з ключових компетентностей є інформаційно-комунікаційна компетентність, що для дисципліни «Інформатика» водночас є предметною компетентністю. Інформаційно-комунікаційна компетентність передбачає здатність студента орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог високотехнологічного інформаційного суспільства. Глобальна інформатизація суспільства потребує змін методичних підходів навчання. З кожним днем потік інформації зростає, отже, зростає і обсяг навчального матеріалу, який студент має засвоїти. Перед викладачем постає мета: навчання студентів умінню опрацювати і краще запам'ятати інформацію, максимально оптимізувати і структурувати новий учбовий матеріал, зробити його більш наочним та зрозумілим. Для реалізації цих завдань потрібні нові прийоми та способи роботи з навчальною інформацією. Одним з ефективних способів є технологія майнднепінгу, яка заснована на зображенні асоціативних зв'язків - складання ментальних карт (карт пам'яті, інтелект-карт, карт розуму, карт мислення). Ментальні карти – це схеми, які наочно подають різні завдання, тези, взаємопов'язані та об'єднані спільною ідеєю. Схеми будуються на основі ключових слів або картинок, що відображають частини головної ідеї. Ментальні карти -зручний інструмент для відображення процесу мислення і структуризації інформації у візуальній формі. Це дає змогу у стислій вербально-образній формі глибоко і міцно

засвоювати навчальний матеріал, а також створити систему, що спонукає студента самостійно набувати знання.

Питання використання ментальних карт у навчальному процесі відображені у роботах таких закордонних та вітчизняних вчених, як T.Buzen (автор цієї технології), HorstMuller, CarolPua, ShirleyCheng, О.В.Аксьонова, О.В.Барна, В.П.Вембер, А.Й.Гордєєва, О.А.Мукосєєнко та ін. У статті [1] описана модель «стиснення» навчальної інформації «конспект-сонце», заміна декількох ментальних карт однією моделлю, дається новий підхід до побудови ментальних карт (застосування «конспекту-сходинок», «конспекту-гілки»).

Ментальні карти універсальні, їх можна застосовувати у різних сферах розумової діяльності. Так, при вивченні курсу «Інформатика» студенти повинні навчитися стисло зображувати великий обсяг навчальної інформації у вигляді різноманітних схем та таблиць. Це у майбутньому дасть їм змогу структурувати будь-яку інформацію, виділяючи головні та другорядні об'єкти, швидко знаходити зв'язки між ними. При складанні ментальних карт краще використовувати три та більше кольорів. Необхідно варіювати розмірами букв, товщиною ліній і масштабом графіки, використовувати асоціації, стрілки, коли необхідно показати зв'язки між елементами. Можна використовувати спеціальні програми-візуалізатори, але при вивченні, зокрема, теми «Автофігури» доцільно запропонувати студентам накреслити ментальні карти засобами текстового редактору Word або презентацій PowerPoint.

Впровадження ментальних карт рекомендується використовувати поетапно. Однак найважливішою умовою у роботі з ними є *постійність* застосування. Тільки тоді ментальні карти зможуть суттєво полегшити процес навчання. Головна мета-націлити увагу студентів не на запам'ятовування та відтворення завченого матеріалу, а на суть, роздуми, усвідомлення причинно-наслідкових залежностей і зв'язків між об'єктами. Необхідно формувати у студентів такі логічні операції, як порівняння, аналіз, синтезування, абстрагування, класифікація, узагальнення, систематизація тощо. Для активізації розумової діяльності можна використовувати, зокрема, проблемне викладання, евристичну бесіду, частково-пошуковий і частково-дослідний метод, а також запропонувати відповіді на питання: "що буде, якщо ...".

Власний досвід авторів свідчить про те, що раціональне використання ментальних карт, безсумнівно, розвиває компетенцію студентів, підсилює емоційно-особистісне сприйняття ними навчального матеріалу і дозволяє підвищити інтерес до вивчення курсу «Інформатика».

Література:

1. Mukoseenko O.A. Lepszy model "kompresji"
informacji w nauczaniu matematyki / O.A. Mukoseenko //
Studia Psychologiczne. T. 52, z. 4 –
Warszawa: Szkolawyzsza psychologii i społecznej, 2014. – S. 51 – 63.